

Analýza prípravných opatrení v kontexte
financovania rozvojových projektov
zo zdrojov EÚ.

Obec Nová Ľubovňa – Novoľubovnianske
kúpele

Projekt „Neobjavené možnosti
prihraničia – naša budúca cesta ...“

KP : 14220300147

Ing. Rastislav Tkáč, Ing. Anton Figel'
Manažéri sekcie poradenstva a vzdelávania
RPIC Prešov

Kritéria oprávnenosti žiadateľa

- Verejný alebo súkromný sektor (projekty partnerstva zástupcov uvedených sektorov sú skôr výnimka)
- V prípade partnerstva musia okrem žiadateľa splniť rovnaké podmienky aj všetci partneri
- Ziskové (komerčné) projekty – súkromný sektor
- Neziskové projekty – verejný sektor
- Vyrovnané záväzky voči dú, poisťovniam, žiadne ťarchy vyplývajúce z konkurzu alebo súdneho sporu
- Majetko-právne vysporiadanie (nájomné zmluvy, vlastníctvo nehnuteľnosti a pod.)
- Zabezpečenie povinného kofinancovania !
- História žiadateľa v prípade súkromného alebo tretieho sektoru

Oprávnenosť nákladov

- Všetky oprávnené náklady vznikajú až po podpise zmluvy !
- Štruktúra oprávnených nákladov je špecifická podľa cieľov výzvy (komerčné vs nekomerčné projekty), pri neinvestičných projektoch sú max. oprávnené náklady do 30000 Sk
- Pri obstaraní majetku je potrebné vychádzať z kontextu zákona o verejnom obstarávaní resp. obchodného zákonníka
- Štruktúra nákladov sa musí uviesť v rozpočte projektu, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou príloh žiadosti o NFP (nenávratný finančný príspevok)
- Pri čerpaní zdrojov na investičné výdavky je potrebné predložiť v čase podávania žiadosti o NFP min. 3 cenové ponuky
- KONKRÉTNE PODMIENKY TÝKAJÚCE SA OPRÁVNENOSTI NÁKLADOV UPRAVIA JEDNOTLIVÉ VÝZVY OPATRENÍ (SOP).

Čím sa zaoberať v prípravnej fáze

- **Zabezpečenie kofinancovania nákladov projektu zo strany žiadateľa (vlastné zdroje, úverové zdroje) – ak nie sú možné zálohové platby musí žiadateľ prefinancovať náklady projektu sám a spätne žiadať o refundáciu (dôležité naplánovať reálne cash flow)**
- **Príprava technickej dokumentácie ktorá je súčasťou povinných príloh žiadosti pri investičných projektoch**
- **Pri projektoch zameraných na CR (cestovný ruch) je povinnou prílohou podnikateľský zámer vrátane výpočtu návratnosti projektu**

Odporúčania

- Ak nemá žiadateľ žiadne alebo len minimálne skúsenosti s implementáciou projektov financovaných zo zdrojov ŠR alebo EÚ je vhodné konzultovať sporné otázky s poradenskou organizáciou (v prípade porušenia zmluvných podmienok musí žiadateľ vrátiť celý objem kontrahovaných finančných prostriedkov)
- Podľa informácií NARMSP (národná agentúra pre podporu MSP) je až takmer 30 % projektov vylúčených pre formálne nedostatky žiadosti o NFP
- Interné hľadisko – verejný sektor : včas schváliť obecným zastupiteľstvom zámer žiadateľa uchádzať sa o tieto zdroje v kontexte PHSR , ako aj finančnú príspevok na projekte
- Otázka DPH – oprávnený náklad iba pre neplatcov DPH !

Projekty cezhraničnej spolupráce – Interreg A,B,C

- Zameranie projektov
 - » Vytváranie platforiem rozvoja prihraničných oblastí
 - » Rozvoj cezhraničnej spolupráce
 - » Vytváranie partnerstiev
- Základné charakteristiky projektov :
 - » Projekty v partnerstvách nie individuálny žiadatelia (podmienka partnerov „obidvoch strán hranice“)
 - » Čerpanie rozpočtu a patričné kofinancovanie je tak na žiadateľovi ako partneroch projektu
 - » Nekomerčné projekty

Program cezhraničnej spolupráce SR/PL

- Priorita 1: Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry
- Priorita 2: Rozvoj turizmu, ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva
- Priorita 3: Podpora miestnych iniciatív
Fond mikroprojektov (Pople to people)
- Priorita 4: Technická asistencia

Priorita 1: Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry

Opatrenie 1.1: Komunikačná a dopravná infraštruktúra

- **aktivity zamerané na zlepšenie priamych väzieb SR – PL**
- **na zlepšenie dostupnosti určitých oblastí**
- **plány a programy pre rozvoj komunikačnej a dopravnej infraštruktúry**
- **nové riešenia v oblasti multimodálneho dopravného systému**
- **aktivity súvisiace najmä s cestnou bezpečnosťou**

Priorita 1: Rozvoj cezhraničnej infraštruktúry
Opatrenie 1.2: Infraštruktúra ochrany životného
prostredia

- **budovanie cezhraničnej infraštruktúry ochrany ŽP, na ochranu prírody, prírodných zdrojov a zlepšenie kvality**
- **rozvoj spoločných systémov na ochranu obyvateľstva pred prírodnými katastrofami**
- **spoločné plánovanie a lepší manažment enviromentálnych služieb v prihraničnom území**

Priorita 2: Socio-ekonomický rozvoj

Opatrenie 2.1. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti turizmu

- **podpora investícií cezhraničnej infraštruktúry**
- **modernizácia a zlepšenie kvality verejných zdravotníckych zariadení**
- **výstavba a modernizácia chodníkov a ciest zameraných na turizmus s možnosťou využiť potenciál cezhraničného regiónu**
- **propagácia cezhraničnej spolupráce (publikácie, web, brožúry, letáky, katalógy, atď.)**
- **organizovanie spoločných turistických a kultúrnych cezhraničných aktivít**
- **rozvoj spoločných elektronických služieb**
- **podpora spoločného záchranného systému**

Priorita 2: Socio-ekonomický rozvoj

Opatrenie 2.2.: Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva

- **investície súvisiace s rozvojom a modernizáciou infraštruktúry v oblasti kultúry**
- **kultúrne výmeny, výmeny mládeže**
- **prevencia a ochrana fauny a flóry**
- **rozvoj a spolupráca v oblastiach kultúry, vzdelávania, ekológie, výskum a vývoj, atď.**
- **analýzy, štúdie, stratégie**
- **podpora vytvorenia spoločných kultúrnych a tradičných remeselných produktov**

Priorita 2: Socio-ekonomický rozvoj

Opatrenie 2.3.: Networking

Aktivity - sieťovanie súvisiace s rozvojom oblastí:

- **vzdelávanie,**
- **trh práce,**
- **sociálne služby,**
- **výskum a vývoj,**
- **záchranný systém,**
- **priemyselné klástre,**
- **elektronické služby,**
- **CR, ochrana kultúrneho dedičstva, atď.**

Priorita 3: Podpora miestnych iniciatív Fond mikroprojektov (Pople to people)

- **propagovať miestne iniciatívy a vytvoriť cezhraničné kontakty prostredníctvom realizácie mikroprojektov založených na aktivitách „ľudia-ľuďom“**
- **posilňovanie spoločnej spolupráce**
- **obnova a údržba regionálnych kultúrnych tradícií**
- **rozvoj ľudských zdrojov, vzdelávania, turizmu, športu, atď.**
- **podpora malých projektov infraštruktúry**

Koneční prijímatelia pomoci

- **samosprávne jednotky**
- **mestá a obce**
- **mimovládne organizácie**
- **neziskové organizácie**

Finančná hranica projektov

Priorita 1, 2: min 50 000 EUR (ERDF)

Priorita 3: 5 000 – 50 000 EUR (ERDF)

Kofinancovanie:

85% ERDF

10-15% štátny rozpočet

5% vlastné zdroje

Finančná alokácia programu

460 mil EUR - všetky cezhraničné programy

**PL/SR: 157,4 mil EUR (ERDF)
(85,8 mil/71,6 mil)**

Priorita 1: 43% (24%+19%)

Priorita 2: 34% (15%+14%+5%)

Priorita 3: 17%

Oprávnené územie

NSRR 2007-2013

Národný strategický referenčný rámec

- Návrh opatrení, ktoré pojednávajú o podpore cestovného ruchu ako takého pre plánovacie obdobie 2007-2013 sú zahrnuté v OP
 - » Základná infraštruktúra – pre verejný sektor
 - » Konkurencieschopnosť a hospodársky rast - pre súkromný sektor

V nasledujúcom sú uvedené **návrhy** opatrení týkajúcich sa podpory cestovného ruchu

ROP – Základná infraštruktúra

- Opatrenie „**Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a rozvoja turizmu**“
- Oprávnené aktivity
 - Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni (galérie, múzea a knižnice)
 - Revitalizácia nevyužitých, resp. nevhodne využitých nehnuteľných kultúrnych pamiatok v území vo vlastníctve verejného sektora s využitím na rozšírenie činnosti pamäťových a fondových inštitúcií a ich využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu, v odôvodnených a výnimočných prípadoch je možné revitalizované pamiatky využívať na kultúrno-spoločenské a osvetové účely
 - Obstaranie vybavenia pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni a kultúrno-spoločenských a osvetových zariadení v nadväznosti na ich rekonštrukciu, rozširovanie a modernizáciu, obstaranie IKT vybavenia

ROP – Základná infraštruktúra

- Podpora nekomerčnej verejnej infraštruktúry (verejné priestranstvá, parkoviská, orientačné tabule, chodníky, odpočívadlá, verejné WC a podobne) priľahlej k strediskám cestovného ruchu s celoročným využitím v územiach s medzinárodným a národným významom a územiach v regióne vyššej kategórie ako príslušný región
- Podpora prezentácie cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni, vytváranie a podpora existujúcich turisticko-informačných kancelárií, vytváranie partnerstiev na úrovni samosprávy a súkromného sektora a regionálnych klastrov
- Podpora tvorby ucelenej ponuky produktov CR s dôrazom na efektívne prírodného a kultúrneho potenciálu prostredníctvom prípravy kultúrno-poznávacích turistických trás na územiach s medzinárodným a národným významom a územiach v regióne vyššej kategórie ako príslušný región

OP – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

- Opatrenie **2.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu**
- Účel
 - Účelom navrhovaného opatrenia je rast konkurencieschopnosti cestovného ruchu v oblasti poskytovaných služieb podporou investičných a neinvestičných aktivít v súkromnom sektore. Podpora budovania komplexných služieb cestovného ruchu s celoročným využitím (využitie minerálnych a geotermálnych prameňov pre rozvoj letnej a zimnej turistiky s komplexnými službami pre zákazníka, vytváranie rekreačných centier s možnosťami kultúrnych a poznávacích zájazdov spojených s predajom miestnych výrobkov napr. sklo, porcelán, výšivky, ochutnávky vín spojených s predajom a pod.).

OP – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

- **Výsledky:**

- vytvorenie komplexných turistických služieb s celoročnou prevádzkou
- vytvorenie nových inovatívnych služieb s vyššou pridanou hodnotou
- zlepšenie služieb pre zákazníkov a tým aj predĺženie pobytu zahraničných turistov na území Slovenska
- obnovené kultúrno-historické objekty pre účely cestovného ruchu
- nové produkty cestovného ruchu s dôrazom na lepšie využitie kultúrnych, technických a historických pamiatok SR a prírodných zvláštností
- obnovené kultúrne dedičstvo a prírodný potenciál
- zlepšený prístup k zariadeniam a strediskám cestovného ruchu a kultúry
- príprava a realizácia poznávacích zájazdov
- rozšírenie ponuky pre zákazníkov v prípade nepriaznivého počasia

OP – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

- Oprávnené aktivity :
 - podpora budovania mikroinfraštruktúry k strediskám CR, t.j. najmä mikroinfraštruktúry, ktorá sama o sebe neprodukuje zisk (parkoviská, inžinierske siete, verejné sociálne zariadenia, odpočívadla, orientačné tabule a pod.);
 - výstavba nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu (napr. obnova kúpeľníctva, doplnkové a športové služby, kúpaliská, lyžiarske lanovky a vleky, využitie banských diel na CR, o využitie lokalít priemyselného dedičstva pre cestovný ruch, atď.);
 - vytváranie nových atrakcií v regiónoch (napr. areálov pre športovcov či už letných alebo zimných, atď.);
 - podpora obnovy pamiatkových území, tematických kultúrnych trás a rekonštrukcia kultúrnych a historických objektov a zariadení so zámerom ich využitia na účely cestovného ruchu; zahrňujúcich aj lokality UNESCO zapísané, ale aj navrhované na zápis do zoznamu UNESCO
 - podpora manažmentu voľného času;
 - podpora výstavby a obnovy lyžiarskych tratí, vodných mól, prístavísk a pod.;
 - podpora veľkých projektov;
 - a ďalšie podobné oprávnené aktivity, ktoré podporujú ciele opatrenia.

OP – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

- Opatrenie **2.2 Rozvoj informačných služieb cestovného ruchu, prezentácie regiónov a Slovenska**
- Účel :
 - Účelom tohto opatrenia je podpora propagácie slovenského cestovného ruchu doma i v zahraničí. Má prispieť k vytvoreniu priaznivého obrazu o Slovensku ako krajine cestovného ruchu s bohatým kultúrnym a historickým dedičstvom s množstvom prírodných krás aj pomocou dobudovania Národného jednotného informačného systému cestovného ruchu (NUTIS). Opatrenie priamo podporuje propagáciu Slovenska prostredníctvom subjektov verejného sektora a je nepriamo zamerané na podporu malých a stredných podnikateľov pri ich prezentácii na domácom i zahraničnom trhu, na tvorbu imidž pri podnikaní v cestovnom ruchu.

OP – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

- **Výsledky:**
 - vytvorenie, naplnenie a aktualizácia informačných databáz pre potreby rozvoja kultúry a cestovného ruchu v rámci informačného systému SACR
 - zvýšenie prezentácie v cestovnom ruchu na medzinárodných a domácich veľtrhoch a výstavách
- **Oprávnené aktivity:**
 - rozvoj informačných služieb cestovného ruchu - pokračovania v tvorbe Národného jednotného informačného systému cestovného ruchu, zber informácií do NUTIS-u TIK-mi, vytváranie a činnosť turisticko-informačných kancelárií a pod.;
 - tvorba informačných a prezentačných materiálov, účasti na propagačných a prezentačných aktivitách cestovného ruchu, podpora prezentácie SR v zahraničí ako atraktívnej turistickej destinácie a pod.

Analýza vstupov obce „Nová Ľubovňa – Novoľubovnianske kúpele“ z pohľadu predprojektových aktivít

- Investičné projekty – verejný sektor
 - Informačné centrum :
 - » Spracovanie projektovej dokumentácie vrátane rozpočtu k stavbe
 - » Získanie stavebného povolenia
 - » Deklarácia vlastníctva pozemku žiadateľom
 - » Finančná príspevok (pri investičných projektoch na nekomerčnej báze je pravidla kofinancovanie zo strany žiadateľa nižšie ako pri komerčných projektoch), minimálne však 5 %
 - Cyklotrasy :
 - » Okrem vyššie uvedeného súhlasné stanovisko vlastníkov pozemkov, v prípade prenájmu časti pozemku dlhodobú nájomnú zmluvu
- Investičné projekty – súkromný sektor
 - Rekonštrukcia a výstavba penziónov
 - » Vyššie kofinancovanie ako pri verejnom sektore
 - » Spracovanie projektovej dokumentácie vrátane rozpočtu k stavbe
 - » Získanie stavebného povolenia
 - » Deklarácia vlastníctva pozemku žiadateľom, alebo nájomná zmluva

Analýza vstupov obce „Nová Ľubovňa“ z pohľadu predprojektových aktivít

- » Dodržanie podmienky zvýšenia kategorizácie ubytovania a služieb (hviezdičky) – dôležité pri projektových stavebných úpravách neopomenúť
- » Spravidla nie je možné podporiť projekty charakteru (bufet s párkami vedľa lyžiarskeho svahu) teda musí ísť o komplexné služby stravovania A ZÁROVEŇ možnosti ubytovania a aktívneho oddychu
- » Spracovanie podnikateľského plánu vrátane finančnej projekcie (výpočet návratnosti)
- » Oprávnenosť žiadateľa bola pri posledných výzvach pre oblasť CR podmienená históriou firmy min. 12 kalendárnych mesiacov
- » Žiadateľ musí mať vo výpise z obchodného registra uvedený predmet činnosti na ktorý si žiada NFP
- » Pri projektoch CR sa požadovala personálna garancia v podobe praxe a vzdelania žiadateľa, alebo zodpovednej osoby v oblasti CR
- » Žiadateľ – súkromná firma aj napriek tomu, že nespadá pod pravidlá obstarania špecifikované zákonom o VO, musí postupovať v zmysle tohto zákona keďže sa uchádza o verejné zdroje (odporúčam konzultovať pred obstaraním majetku a služieb)

Analýza vstupov obce „Nová Ľubovňa“ z pohľadu predprojektových aktivít

- Neinvestičné projekty – verejný sektor
 - Propagácia obce, izba remesiel :
 - » Tieto projekty sú zväčša charakterizované nižším rozpočtom čerpania pri minimálnom kofinancovaní zo strany žiadateľa. Podmienkou je že žiadateľ nemôže obstarávať investičný majetok. Tieto projekty by mali mať štrukturálne zázemie, t.j. v prípade, že by žiadateľ už prevádzkoval informačné centrum, alebo cyklotrasu.
- Projekty lokálnej infraštruktúry (ROP)
 - » Tieto projekty riešia vytvorenie podmienok pre rozvoj územia aj z pohľadu cestovného ruchu (komunikácie, inž. siete, terénne úpravy) bez zázemia nie sú možné ďalšie investície (výstavba penziónov, hotelov, lyžiarskych stredísk a pod.)

Zhrnutie

- Źiadateľ musí splniť podmienky oprávnenosti (sektor, história, záväzky....)
- Źiadateľ musí špecifikovať čerpanie fin. prostriedkov v kontexte oprávnených nákladov uvedených v danej výzve na podávanie projektov
- Źiadateľ musí najneskôr do 60 dní od vyhlásenia výzvy podať svoju žiadosť o NFP vrátane povinných príloh
- Źiadateľovi vznikajú oprávnené náklady až po podpise zmluvy o pridelení NFP !!!
- DPH je pre žiadateľa oprávneným nákladom iba v prípade, že on nie je platcom DPH !
- Źiadateľ musí zabezpečiť finančné krytie celého projektu v prípade, že v rámci podmienok výzvy nie sú možné zálohové platby (pri projektoch kde sú žiadateľmi subjekty zo súkromného sektoru zálohové platby možné nie sú)
- Pri projektoch CR je súčasťou povinných príloh žiadosti aj podnikateľský plán – odporúčame ho spracovať už v predprojektovej fáze !
- Pri investičných projektoch je potrebné zabezpečiť stavebné povolenie a rozpočet k stavbe
- Pri implementácii projektu musí žiadateľ postupovať v kontexte zákona o verejnom obstarávaní – odporúčame konzultovať už v etape spracovania žiadosti o NFP
- V prípade partnerstva na projektoch musia všetci partneri splniť tie isté podmienky oprávnenosti ako žiadateľ !

Doplňujúce otázky

Vzhľadom na skutočnosť, že doteraz neboli zverejnené žiadne výzvy na podávanie projektov z programovacieho obdobia 2007-2013, je možné vychádzať len zo skúsenosti z predchádzajúceho obdobia 2004-2006 a schváleného Národného strategického referenčného rámca na roky 2007-2013.

V prípade akýchkoľvek otázok ma neváhajte kontaktovať :

RPIC Prešov

Reimanova 9, 08001 Prešov

Ing. Rastislav Tkáč, Ing. Anton Figel'

Manažéri sekcie poradenstva a vzdelávania

051 75 60 326

rtkac@rpicpo.sk, afigel@rpicpo.sk

www.rpicpo.sk